

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA

Rukovodstvo Swisslion Industrije alata a.d. Trebinje je svim silama nastojalo da u proteklom periodu obezbijedi kontinuitet poslovanja i opstanak društva.

Godina koja je iza nas je bila veoma teška, ali uprkos tome izmirivali smo redovno sve svoje obaveze.

U 2020. godini, Swisslion IAT je ostvarila ukupan prihod od 12.322.560 KM, dok ukupni rashodi iznose 13.910.501 KM, tako da je Društvo ostvarilo gubitak od 1,587,941 KM. Gubitak se uglavnom odnosi na rashod ostvaren po procjeni cjelokupne imovine i rashod po osnovu otpisanih potraživanja sa domaćeg tržišta. Na rezultat poslovanja uticala je pandemija Covid 19 (iako smo sve vrijeme pandemije uspjeli održati kontinuitet proizvodnje), te, generalno, svjetska ekonomska kriza i recesija, koja je dijelom smanjila rast prodaje zbog kupaca koji su radili u "zatvorenom" režimu, kao i nelojalna konkurencija (s obzirom da je prodaja naših proizvoda cca 95% na inostranom tržištu). Takođe, na rezultat poslovanja uticao je i značajan broj radnika na bolovanju, kao i onih koji ispunjavaju godine staža (40 godina), ali zbog neusaglašenosti Zakona o radu i Zakona o PIO-u, ne mogu ostvariti penziju, tako da su lična primanja ovih kategorija opterećivala i onako nedovoljan prihod poslovanja.

Swisslion IAT je započeo 2020. godinu sa 425 radnika, a završio je sa 401 radnikom. Odliv radnika je išao prirodnim putem, odlaskom u penziju. Napominjemo da nijedan radnik Društva nije prinudno otpušten.

Društvo je i u 2020. godini uredno izmirivalo sve svoje obaveze prema državi, povjeriocima i zaposlenima, a dodatno je izvršilo obavezu povezivanja radnog staža za 58 radnika koji su ispunili uslov za penziju od 482.244,79 KM. Tim pojedinačnim uplatama ukupno dugovanje prema Fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje se znatno smanjuje. Sve obaveze su servisirane iz vlastitih sredstava.

Uprkos svim nedaćama i iscrpljujućoj borbi za svaku marku, s obzirom da imamo stabilne zaključene poslove, te sigurne dobavljače, ipak uspijevamo servisirati naše kupce na zadovoljavajući način.

Utvrđili smo smjernice rada i poslovanja na duži period i pri tome se značajno okrenuli uštedama, počev od smanjenja svih troškova na koje Društvo može da utiče.

Stimulaciju za izvoz godinama ne možemo dobiti zbog duga po osnovu poreza i doprinosa iz prethodnog perioda, kao ni kredit od IRB ili neke druge banke, bez obzira na naše hitne potrebe, za obnovu mašinskog parka i kupovinu repromaterijala,

iako, objektivno, svi preduslovi za to postoje. Napominjemo da SL IAT nema kredita niti ikakvih zaduženja i dugovanja, osim starog duga po osnovu poreza i doprinosa.

S obzirom na sve gore navedeno, mišljenja smo da je provođenje odredbi Protokola od 25. januara 2012. od strane Države i završetak Ugovora o privatizaciji od ključnog značaja za perspektivu preduzeća, a posebno u dijelu konvertovanja obaveza u kapital, što bi omogućilo povezivanje radnog staža zaposlenih, obezbjedilo neophodnu kreditnu sposobnost i otvorilo mogućnost poslovanja bez opterećenja iz prethodnih perioda, uz imperativ povećanja obima proizvodnje i prodaje proizvoda, s obzirom da smo maksimalno izvršili neophodnu racionalizaciju troškova poslovanja.

Mi smo s aspekta svojih obaveza imali kontakte sa navedenim subjektima, ali osim našeg insistiranja od drugih relevantnih subjekata da konačno radimo na završetku Protokola i samog Ugovora o privatizaciji nismo imali značajnijih pomaka. S druge strane, stalno postoji bojazan od blokade Ministarstva finansija - Poreske Uprave zbog duga iz perioda prije, ali i jednim dijelom nastalog poslije privatizacije (od 2008-2011. godine). Napominjemo da je sva preostala nepokretna imovina Društva pod hipotekom i to isključivo u korist Poreske uprave RS.

Smatramo da je i Skupština akcionara trebalo da se izjasni i pomogne nam oko rješenja gorućeg problema po SL IAT.

U normalnim uslovima rada, bez omči oko vrata, spremni smo i za ulaganje i u modernizaciju proizvodnih kapaciteta i opreme. Generalno, epidemija korone je u prethodnom periodu uzela danak, ali i pored toga globalno gledano na svjetskom tržištu situacija je promjenjiva i mi moramo proizvoditi da bi u svakom trenutku bili spremni odgovoriti zahtjevima kupaca.

Generalni Direktor

Jovanka Uljarević